

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ
КОМАНДИ В УМОВАХ КРИЗИ

О. О. Брачун, студент спеціальності Облік і аудит, група ОА-31

Л. В. Рудич, науковий керівник, к. е. н., доцент, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки та торгівлі»

У сучасних умовах світової пандемії та неминучих кризових явища в глобальній економіці, актуалізується дослідження питання формування ефективної команди, зокрема її збереження. В умовах цифрової трансформації, глобалізації сучасні підприємницькі структури потребують нового підходу до управління змінами, що відбуваються в сфері соціально-трудова відносин. Тобто сьогодні варто говорити не лише про значимість команди в діяльності компанії, а про зміну пріоритетів, значні трансформації щодо командної роботи, зокрема підбору, адаптації, взаємовідносин, мотивації, оцінки персоналу.

Теоретичним і прикладним засадами дослідження сутності поняття команди присвячені праці багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців, серед яких: Р. Дафт, Р. Белбін, Л. Карамушка, А. Кібанов, І. Мазур, С. Нестуля, Ю. Петренко тощо.

Зокрема, Р. Дафт визначає команду як групу людей, які взаємодіють між собою, координуючи свою роботу для досягнення спільних цілей, доповнюючи і розвиваючи одне одного [1].

Як показують дослідження, ключовими засадами високо-ефективної команди є: спільна мета; взаємодія учасників команди; координація роботи; відчуття необхідності, потрібності команді; можливість реалізувати свій потенціал, можливість розвиватися і доповнювати один одного.

Формування команди – це динамічний процес, що передбачає певні етапи: формування, розлад, нормалізація, виконання. Роль лідера в ефективності команди – це вміння досягати 4 цілей: впровадження інновацій, адаптація до змін; підвищення продуктивності; забезпечення високого рівня товарів та послуг; задоволення потреб співробітників [3].

У сучасних кризових умовах особливо актуалізується ціль адаптація до змін. Здатність до адаптації дозволяє своєчасно узгоджувати діяльність відповідно до вимог ринку. Передбачає високу толерантність до невизначеності, емоційну стійкість, передбачуваність, гнучкість команди.

Аналіз діяльності світових компаній в період світової пандемії 2020 та неминучої кризи дозволяє сформувати наступні рекомендації щодо питання формування ефективної команди:

1. *Триматися стратегічної мети команди, але бути готовими змінювати тактику. Створювати малі кризові команди.* Кризи мають дуже динамічну природу, яка вимагає постійного перезавантаження ментальних моделей та планів команди. Завдання лідера команда полягає в забезпеченні безперервної діяльності, необхідності швидкого ухвалення рішень.

2. *Встановлювати чіткі інструкції та dbати про безпеку членів команди.* В умовах кризи постійно змінюється ситуація та інформація. Послідовникам буде складно адаптуватися до нових способів роботи, якщо вони не матимуть чіткої інформації та координатії.

3. *Гнучко перерозподіляти компетенції членів команди на актуальні види діяльності.* В умовах кризи багато команд зіштовхнуться проблемою скорочень чи переведення своїх працівників на неповний робочий день. Тож треба використовувати стратегії, що дадуть змогу зберегти всі цінні й лояльні компетенції членів команди для відновлення діяльності після кризи.

4. *Підтримувати репутацію команди й готуватися до відновлення повноцінної роботи.* Розумний альтруїзм щодо клієнтів сьогодні, допоможе швидше відновити діяльність після кризи. Тож варто зосередитись на тому, що є сьогодні важливим для клієнтів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Дафт О. Л. Уроки лідерства / Р. Л. Дафт : при участии П. Лейн : [пер. с англ. А. В. Козлова : под ред. проф. И. В. Андреевой]. – Москва : Эксмо, 2006. – 480 с.
2. Нестуля О. О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, В. В. Карманенко. – Київ : Знання, 2013. – 287 с.
3. Калинець К. С. Сутність та особливості формування управлінської команди [Електронний ресурс] / Калинець К. С. // Львівський інститут банківської справи. – Режим доступу: <http://me.fem.sumdu.edu.ua/docs/d097.pdf>. – Назва з екрана.